

Streszczenie pracy doktorskiej Mgr Agaty Miętek /j.polski/ pt: „Swoboda umów oraz jej ograniczenia przy kształtowaniu treści stosunku pracy”

Przedmiotem dysertacji jest analiza zagadnień związanych ze swobodą umów stron stosunku pracy przy kształtowaniu jego treści.

Obecny kształt swobody umów stron stosunku pracy przy kształtowaniu jego treści powstał w zasadniczych zrębach w momencie wprowadzania Kodeksu pracy, w innych uwarunkowaniach ustrojowych, społecznych i gospodarczych. Zmiany, jakie dokonały się w tym czasie, mają charakter fundamentalny, co stwarza nową przestrzeń dla dyskusji o swobodzie umów w prawie pracy. W tej perspektywie sformułowano cztery główne pytania badawcze. Pierwsze pytanie dotyczyło ustalenia charakteru prawnego stosunku pracy i jego związku z prawem publicznym oraz prywatnym. Kolejne pytanie dotyczyło ustalenia normatywnych podstaw obowiązywania zasady swobody umów w indywidualnym prawie pracy oraz mechanizmu jej funkcjonowania. W następnej kolejności postawiono pytanie o zakres swobody umów w odniesieniu do poszczególnych elementów treści stosunku pracy. Wreszcie, czwarte pytanie dotyczyło ustalenia, czy zasada swobody umów powinna zostać uznana za kierunkową zasadę prawa pracy. Niezależnie od problemów badawczych, kompleksowa analiza swobody umów stron stosunku pracy przy kształtowaniu jego treści miała także na celu uporządkowanie materiału normatywnego dotyczącego tej problematyki.

Przeprowadzona analiza doprowadziła do sformułowania następujących wniosków. Po pierwsze, jakkolwiek nie jest możliwe całościowe zakwalifikowanie prawa pracy wyłącznie do prawa publicznego bądź prywatnego, powyższy wniosek nie dotyczy stosunku pracy, który jest stosunkiem zobowiązaniowym (pomimo, iż zawiera elementy ingerencji publicznej). Po drugie, granice swobody umów przy kształtowaniu treści stosunku pracy częściowo określone zostały w sposób odmienny, niż w prawie cywilnym, chociaż z wykorzystaniem mechanizmów cywilistycznych. Swoboda, przysługuje stronom także w obszarze tzw. ochrony pracy, chociaż jest ona znacznie bardziej ograniczona. Po trzecie, pomimo iż podstawę obowiązywania swobody umów przy kształtowaniu treści stosunku pracy stanowi art. 353¹ k.c. w związku z art. 300 k.p., zasada swobody umów w jej cywilistycznym wydaniu nie stanowi zasady kierunkowej w obszarze kształtowania treści stosunku pracy, w którym swoboda została przyznana w zakresie, jaki jest konieczny do efektywnej realizacji stosunku pracy lub nie zagraża równości stron stosunku pracy i godności pracownika i w którym obecna jest ingerencja państwa w zakresie, jaki jest uzasadniony ochroną równości stron stosunku pracy i godności pracownika.

Dysertacja została podzielona na cztery części obejmujących osiem rozdziałów. W części pierwszej (Rozdziały I i II) przedstawiono proces historyczny, w trakcie którego doszło do wyodrębnienia prawa pracy jako samodzielnej gałęzi prawnej, zakres przedmiotowy pojęcia stosunek pracy oraz źródła kształtowania jego treści. Druga część pracy (Rozdział III) została poświęcona przedstawieniu zakresu swobody umów w zobowiązaniowym stosunku prawa cywilnego oraz ukazaniu tła aksjologicznego i normatywnego, uzasadniającego obowiązywanie zasady swobody umów. Zasadniczą treść dysertacji zawarto w trzeciej części (Rozdziały IV – VII), w której dokonano kompleksowej analizy norm prawnych dotyczących swobody umów. Rozważania teoretyczne zawarte w pierwszych trzech częściach pracy zostały w części czwartej (Rozdział VIII) wykorzystane do praktycznej analizy poszczególnych elementów treści stosunku pracy. Dopełnieniem pracy jest zakończenie, w którym zawarto syntetyczne podsumowanie i wnioski szczegółowe.

W pracy posłużono się historyczną oraz formalno – dogmatyczną metodą badawczą, a ich wybór został podyktowany celami dysertacji.